Agatha Christie

O duminică fructuoasă

— Mi se pare cu adevărat încântător, zicea pentru a patra oară domnişoara Dorothy Pratt. Ce n-aş da să mă poată vedea acum cotoroanța aia. Ea şi Janele ei!

„Cotoroanța" la care făcea aşa nemilos aluzie era mult stimabila stăpână a domnişoarei Pratt, doamna Mackenzie Jones, care avea păreri categorice privind prenumele potrivite pentru cameriste şi îi respinsese numele de Dorothy în favoarea celui de-al doilea său prenume de Jane, disprețuit de domnişoara Pratt.

Prietenul domnişoarei Pratt nu-i răspunse pe loc pentru un motiv cât se poate de serios. Când abia ai cumpărat un mic Austin, la a patra mână, pentru suma de 20 de lire şi-l scoți doar a doua oară, întreaga ta atenție se concentrează de la sine asupra dificilei sarcini de a-ți folosi mâinile şi picioarele după cum dictează imperativele momentului.

— Da, da! Exclamă domnul Edward Palgrove, negociind o curbă cu un oribil scrâşnet care l-ar fi scos din sărite pe un adevărat automobilist.

— Nu prea eşti vorbăreț cu fetele, se plânse Dorothy.

Domnul Palgrove a fost salvat de la formularea unui răspuns pentru că exact în acel moment fu înjurat de mama focului de şoferul unui autobuz.

— Vai, câtă neobrăzare, zise domnişoara Pratt, întorcându-şi capul.

Agatha Christie

O duminică fructuoasă

— Mi se pare cu adevărat încântător, zicea pentru a patra oară domnişoara Dorothy Pratt. Ce n-aş da să mă poată vedea acum cotoroanţa aia. Ea şi Janele ei!

„Cotoroanţa” la care făcea aşa nemilos aluzie era mult stimabila stăpână a domnişoarei Pratt, doamna Mackenzie Jones, care avea păreri categorice privind prenumele potrivite pentru cameriste şi îi respinsese numele de Dorothy în favoarea celui de-al doilea său prenume de Jane, dispreţuit de domnişoara Pratt.

Prietenul domnişoarei Pratt nu-i răspunse pe loc pentru un motiv cât se poate de serios. Când abia ai cumpărat un mic Austin, la a patra mână, pentru suma de 20 de lire şi-l scoţi doar a doua oară, întreaga ta atenţie se concentrează de la sine asupra dificilei sarcini de a-ţi folosi mâinile şi picioarele după cum dictează imperativele momentului.

— Da, da! Exclamă domnul Edward Palgrove, negociind o curbă cu un oribil scrâşnet care l-ar fi scos din sărite pe un adevărat automobilist.

— Nu prea eşti vorbăreţ cu fetele, se plânse Dorothy.

Domnul Palgrove a fost salvat de la formularea unui răspuns pentru că exact în acel moment fu înjurat de mama focului de şoferul unui autobuz.

— Vai, câtă neobrăzare, zise domnişoara Pratt, întorcându-şi capul.

— I-aş dori să aibă şi el o frână ca a mea, spuse amărât curtezanul ei.

— S-a întâmplat ceva cu frâna?

— Poţi să apeşi până la fund. Nimic nu se întâmplă.

— Dar bine, Ted, doar nu poţi să te aştepţi să ai totul pentru 20 de lire. În fond, iată-ne într-o maşină adevărată, într-o după-amiază de duminică, ieşind din Londra la fel ca toată lumea.

Alte scrâşnituri şi zdrăngăneli.

— Ah, a intrat mai uşor în viteză, anunţă Ted, roşu la faţă de fericire.

— Dar, şofezi de minune, îi declară cu admiraţie, Dorothy.

Încurajat de aprecierea domnişoarei, domnul Palgrove încercă să traverseze în viteză Hammersmith Broadway şi a fost în mod sever admonestat de un poliţist.

— Ei bine, nu m-am gândit niciodată, începu Dorothy în timp ce se îndreptau spre Hammersmith Bridge într-un mod mai temperat. Nu ştiu unde o să ajungă poliţia asta. Cred că ar trebui să vorbească mai politicos, mai ales după felul în care a fost atacată în ultimul timp.

— Oricum, n-am vrut s-o iau pe drumul ăsta, remarcă Edward trist. Intenţionam s-o iau pe Great West Road şi să accelerez puţin.

— Şi să fii mai mult ca sigur prins în capcană, îl avertiză Dorothy. Asta i s-a întâmplat stăpânului ieri. L-a costat cinci lire excesul de viteză.

— În fond, poliţiştii nu sunt aşa porniţi, observă Edward generos. Îi tapează pe cei bogaţi, ceea ce-i foarte bine. Nici o favoare. Îmi vine să înnebunesc când mă gândesc la umflaţii ăştia care intră într-un magazin şi-şi cumpără două Rolls Royce, fără să mişte un deget. Nu e corect. Sunt la fel de capabil ca şi ei.

— Şi bijuteriile, oftă Dorothy. Magazinele acelea de pe Bond Street. Diamante şi perle şi nu mai ştiu ce! Şi eu cu un şirag de perle de la supermagazinul „Woolworth”.

Medita tristă la acest subiect. Edward a putut din nou să fie atent la felul cum conducea. Au reuşit să treacă prin Richmond fără vreun necaz. Altercaţia cu poliţistul îl enervase pe Edward. Acum adopta metoda minimei rezistenţe, mergând orbeşte în urma oricărei maşini, ori de câte ori se ivea vreo intersecţie.

În modul acesta se trezi deodată pe un drum lateral de ţară pe care mulţi automobilişti experimentaţi ar fi dat orice să-l găsească.

— Destul de inteligent m-am descurcat, se împăună Edward cu tot meritul.

— Admirabil, aş zice, îl lăudă domnişoara Pratt adăugând: mai văd şi un om cu fructe de vânzare.

Bineînţeles, într-un loc la vedere se afla o masă mică împletită din răchită cu coşuri de fructe şi îndemnul „Consumaţi mai multe fructe” înscris pe o pancartă.

— Cât costă, întrebă Edward, fără entuziasm, când frâna de mână acţionată duse la rezultatul scontat.

— Frumoase căpşuni, le recomandă vânzătorul.

Era un individ cu o înfăţişare nu prea amabilă şi o privire vicleană.

— Exact ce-i place doamnei. Fructe coapte, proaspete. Şi cireşe. Numai englezeşti. Luaţi un coş cu cireşe, doamnă?

— Chiar că arată bine, le admiră Dorothy.

— Frumoase, ce mai! Zise omul răguşit. Vă poartă noroc, doamnă, coşul ăla! În cele din urmă, îi făcu hatârul să-i răspundă şi lui Edward. Doi şilingi, domnule, al naibii de ieftin. Aşa aţi zice dacă aţi şti ce e înăuntrul coşului.

— Arată grozav de frumoase, insistă Dorothy.

Edward oftă şi-i achită cei doi şilingi. Mintea sa nu mai prididea cu socotelile. Mai târziu – ceai, benzina – afacerea asta cu plimbarea de duminică cu maşina nu prea se putea zice că e ieftină. Asta e partea cea mai rea cu plimbatul fetelor! Întotdeauna doreau tot ce vedeau.

— Mulţumesc, domnule, zise tipul cu înfăţişare neagreabilă. Aveţi mai mult în coşul ăla decât valorează

banii.

Edward apăsă furios pe acceleraţie şi micul Austin sări la vânzătorul de cireşe în maniera unui alsacian înfuriat.

— Îmi pare rău, se scuză Edward. Am uitat că era în viteză.

— Ar fi cazul să ai grijă, dragă, zise Dorothy. Ai fi putut să-l răneşti.

Edward nu răspunse. După o jumătate de milă ajunseseră la un loc ideal, pe malul unei ape. Edward şi Dorothy lăsară Austin-ul la marginea drumului, se aşezară ca doi îndrăgostiţi pe pajişte şi înfulecau cireşe. Un ziar de duminică stătea neluat în seamă la picioarele lor.

— Ce mai e nou? Dori să afle Edward, în cele din urmă, întinzându-se pe spate şi trăgându-şi pălăria pe ochi ca să-i ţină umbră.

Dorothy se uită peste titluri.

— Soţia tristă. Poveste extraordinară. 28 de oameni înecaţi săptămâna trecută. Moartea unui aviator. Uimitor jaf de bijuterii. Dispariţia unui colier de rubine valorând 50.000 de lire. O, Ted! Cincizeci de mii de lire. Imaginează-ţi! Continuă să citească: Colierul e compus din 21 de pietre montate în platină şi a fost trimis cu poşta specială din Paris. La primire, s-a constatat că pachetul conţinea câteva pietre de râu şi bijuteriile lipseau.

— Furate la poştă. Cred că poşta este groaznică în Franţa, declară Edward.

— Tare-aş vrea să văd aşa un colier, oftă Dorothy. Totul strălucind ca sângele, sânge de porumbel, aşa spun bijutierii la culoare. Mă întreb cum te poţi simţi cu aşa ceva în jurul gâtului.

— Ei bine, n-ai grijă dragă, că nu vei afla niciodată, o asigură Edward glumind.

Dorothy îşi ridică mândră capul.

— Şi, mă rog, de ce nu, aş vrea să ştiu? E uimitor felul în care fetele reuşesc să se afirme în viaţă. Aş putea să mă duc să mă fac artistă.

— Fetele serioase nu se afirmă nicăieri, o descurajă Edward.

Dorothy dori să-i răspundă, se obţinu şi-i ceru să-i dea coşul cu cireşe.

— Am mâncat mai multe decât tine, observă ea. O să împart în două cele care au mai rămas şi… Dar ce-i aici la fundul coşului?

În timp ce vorbea, scoase afară… Un lung lanţ strălucitor de pietre roşii ca sângele. Amândoi se uitau la el uluiţi.

— În coş, ai zis? Îşi găsi glasul Edward.

Dorothy dădu din cap.

— Chiar la fund… sub fructe.

Se uitară din nou unul la altul.

— Cum crezi că a ajuns acolo?

— Nu ştiu ce să cred. E ciudat, Ted, chiar după ce-am citit ştirea aia din ziar… Despre rubine.

Edward izbucni în râs.

— Doar nu-ţi imaginezi că ţii în mână 50.000 de lire?

— Am spus doar că e ciudat. Rubine montate în platină. Platina seamănă cu chestia aia simplă ca argintul – precum ăsta. Nu-i aşa că strălucesc şi au o culoare splendidă? Câte or fi? Le numără. Ştii, Ted, sunt exact 21.

— Ei nu!

— Ba da. Acelaşi număr ca cel din ziar. O, Ted, nu crezi că…

— Nu se poate! Dar vorbea fără convingere. Există o modalitate de a-ţi da seama dacă sunt veritabile – tăind geamul cu ele.

— Ca diamantele. Dar ştii ceva, Ted, ăla era un om care arăta foarte ciudat, omul cu fructele, un om care arăta a fi necinstit. Şi-a mai făcut şi glume, spunea că avem în coş mai mult decât valoarea banilor.

— Da, dar fi atentă Dorothy. De ce să vrea el să ne dea nouă 50.000 de lire?

Domnişoara Pratt dădu din cap descurajată.

— N-are nici un sens, doar dacă nu-l urmăreşte poliţia, admise ea.

— Poliţia? Edward păli uşor.

— Da? În ziar se mai spune că… „poliţia are un clu”.

Fiori reci îl cuprinseseră.

— Dorothy, nu-mi place treaba asta. Dacă poliţia pune mâna pe noi?

Dorothy se uită la el cu gura căscată.

— Dar noi n-am făcut nimic, Ted! L-am găsit în coş.

— Şi asta sună a poveste tâmpită! Nu e credibilă.

— Nu prea este, îi dădu dreptate Dorothy. O, Ted, chiar crezi că ăsta este Lucrul? E ca un basm!

— Mie nu-mi pare basm, zise Edward. Mi se pare mai degrabă o poveste în care eroul intră direct la Dartmoor, acuzat pe nedrept şi rămâne paisprezece ani acolo.

Dar Dorothy nu-l asculta. Îşi pusese colierul la gât şi îi admira efectul într-o oglinjoară scoasă din geantă.

— Parcă l-ar purta o ducesă, murmură ea fascinată.

— Nu cred, zise Edward violent. E o imitaţie. Trebuie să fie o imitaţie.

— Da, dragă, e foarte probabil, fu de acord Dorothy, preocupată încă de imaginea sa din oglindă.

— Orice altceva ar fi prea e… o coincidenţă.

— Sânge de porumbel, murmură Dorothy.

— E absurd. Asta e părerea mea. Absurd. Fii atentă, Dorothy, asculţi ce spun, sau nu?

Dorothy puse de o parte oglinda. Se întoarse către el, cu o mână la rubinele din jurul gâtului.

— Cum arăt? Îl întrebă ea.

Edward o privi, uitând de îngrijorarea sa. N-o văzuse niciodată pe Dorothy aşa. Avea un aer triumfal, un fel de frumuseţe regală, complet nouă pentru el. Ideea că în jurul gâtului purta bijuterii în valoare de 50.000 de lire o transformase pe Dorothy Pratt într-o altă femeie. Părea de o mândrie senină, un fel de Cleopatra, Semiramida şi Zenobia, toate sub aceeaşi înfăţişare.

— Arăţi… Arăţi… Uluitor, zise Edward impresionat.

Dorothy râse şi chiar râsul ei era cu totul altul.

— Ascultă, zise Edward. Trebuie să facem ceva. Trebuie să-l ducem la o secţie de poliţie sau în altă parte.

— Prostii. Chiar acum ai spus că nu te vor crede. Vei fi probabil trimis la închisoare că le-ai furat.

— Dar… Dar ce altceva putem face?

— Să le păstrăm, spuse noua Dorothy Pratt.

Edward o privi uimit.

— Să păstrăm rubinele? Eşti nebună.

— Noi le-am găsit, nu-i aşa? De ce trebuie să ne gândim că sunt de valoare? Le vom păstra şi am să le port.

— Şi poliţia va pune mâna pe tine.

Dorothy meditä la treaba asta câteva minute.

— Bine, consimţi ea. Le vom vinde. Tu poţi să-ţi cumperi un Rolls Royce sau două şi eu îmi voi cumpăra o clamă cu diamante pentru păr şi câteva inele.

Edward o privea încă nelinişţit. Dorothy începu să se enerveze:

— Ai şi tu o şansă acum, e la latitudinea ta dacă vrei să profiţi de ea. Noi nu am furat colierul. Nimeni nu poate să-mi găsească vreo vină. A nimerit la noi şi, probabil, este singura noastră şansă de a ne cumpăra vreodată toate lucrurile pe care ni le dorim. Chiar n-ai nici un pic de curaj, Edward Palgrove?

Edward îşi regăsi glasul.

— Zici să-l vindem? N-o să fie chiar aşa de uşor. Orice bijutier ar dori să afle de unde am lucrul ăsta uluitor.

— Nu-l duci la un bijutier. N-ai citit niciodată povestiri detective, Ted? Îl duci la un „intermediar de lucruri furate”.

— Şi de unde să ştiu eu unde găsesc unul dintr-ăştia? Am fost crescut în mod respectabil.

— Bărbaţii ar trebui să ştie de toate, zise Dorothy. Asta e menirea lor.

O privi. Era senină şi neînduplecată.

— Nu te-aş fi crezut în stare de aşa ceva, zise el încet.

— Îmi închipuiam c-ai mai mult spirit practic.

Urmă o pauză. Apoi Dorothy se ridică.

— Bine, zise ea liniştită. Cel mai bine ar fi să ne întoarcem acasă.

— Cu lucrul ăla la gâtul tău?

Dorothy îşi scoase colierul, se uită la el plină de respect şi-l băgă în geantă.

— Ascultă, dă-mi-l mie.

— Nu.

— Ba da, o să mi-l dai. Eu am fost educat cinstit, fetiţo.

— Bine, poţi să rămâi cinstit. Nu e nevoie să ai de-a face cu el.

— Hai, dă-l încoace, o repezi Edward. Am s-o fac. Voi găsi un intermediar. După cum spui, este singura noastră şansă în viaţă. Am dat de el în mod cinstit… L-am cumpărat cu doi şilingi. Asta fac oamenii bogaţi în consignaţii zilnic toată viaţa lor şi sunt foarte mândri.

— Exact! O, Edward, eşti minunat!

Îi dădu colierul şi el îl băgă într-un buzunar. Se simţea grozav, exaltat, un tip al naibii de deştept! În starea asta sufletească îşi porni maşina. Amândoi erau prea excitaţi ca să se mai gândească la ceai. S-au întors la Londra în tăcere. O dată, la o intersecţie, un poliţist s-a îndreptat spre maşină şi lui Edward îi sări inima din piept. Ca prin miracol, au ajuns acasă fără nici un incident.

Ultimele cuvinte pe care i le spuse lui Dorothy au fost inspirate de emoţia aventurii.

— O să mergem până la capăt. Cincizeci de mii de lire! Merită!

În noaptea aia visă săgeţi şi închisoarea Dartmoor, se trezi devreme, obosit şi frământat. Trebuia să pornească în căutarea unui intermediar şi cum să facă asta nu avea nici cea mai vagă idee. La birou lucră neglijent şi fu admonestat aspru de două ori până la prânz.

Cum putea găsi un intermediar? Îşi imagina că White Chapel era cartierul cel mai potrivit… Sau era Stepney?

Când s-a întors la birou a fost chemat la telefon. Dorothy vorbea pe un ton tragic şi plângăreţ.

— Tu eşti Ted? Folosesc telefonul, dar ea poate să intre în orice clipă şi va trebui să mă opresc. Ted, n-ai făcut nimic, nu-i aşa?

Edward răspunse negativ.

— Bine, uite ce e Ted, nu trebuie s-o faci. N-am dormit toată noaptea. E îngrozitor. Mă gândesc, cum se spune în Biblie, că nu trebuie să furi! Am fost nebună ieri, pe cuvânt! Să nu faci nimic, te rog, dragă Ted!

Un sentiment de uşurare îl cuprinse pe domnul Palgrove? Se prea poate, dar el nu avea de gând să permită aşa ceva.

— Când spun că merg până la capăt cu un lucru, atunci o fac, zise el pe tonul unuia care s-ar fi comparat cu un superman cu ochi de oţel.

— O, dar, dragă Ted, nu trebuie. O, doamne, vine stăpâna. Ascultă, Ted, diseară ia cina în oraş. Am s-o şterg să ne întâlnim. Nu fă nimic până nu ne vedem. La ora opt. Aşteaptă-mă după colţ. Vocea i se schimbă într-un murmur îngeresc: Da, doamnă, cred c-au greşit. Căutau Bloomsbury – 0243.

Când Edward plecă de la birou la ora şase, un titlu uriaş îi atrase atenţia: „FURTUL BIJUTERIILOR. ULTIMELE EVOLUŢII”

Întinse în grabă un penny. Ascuns cu grijă în metrou, reuşind cu dexteritate să găsească un loc, parcurse cu nerăbdare pagina imprimată. Destul de uşor găsi ceea ce căuta.

Îşi stăpâni cu greu un şuierat.

— Ei bine… Sunt…

Şi-apoi un nou paragraf îi căzu sub ochi. Îl citi până la capăt şi lăsă ziarul să lunece fără să-i mai acorde atenţie.

Exact la ora opt, aşteptă la rendez-vous. Cu sufletul la gură, palidă, dar drăguţă, Dorothy veni în goană spre el.

— N-ai făcut nimic, Ted?

Scoase colierul cu rubine din buzunar.

— Poţi să ţi-l pui.

— Dar, Ted…

— Poliţia a găsit rubinele deja şi pe omul care le-a sustras. Şi-acum citeşte asta!

Îi băgă o bucată de ziar sub nas şi Dorothy citi:

NOUA CAMPANIE PUBLICITARĂ.

Un nou truc publicitar inteligent a fost adoptat de toate magazinele englezeşti din circuitul „Fivepenny Fair” care intenţionează să concureze faimoasele „Woolworth”. Coşuri cu fructe au fost de vânzare ieri şi aşa vor fi în fiecare duminică. Unul din cincizeci de coşuri va conţine imitaţia unui colier cu pietre de diferite culori Aceste coliere arată minunat pentru valoarea lor. Ieri au produs mari emoţii şi veselie, iar îndemnul „consumaţi mai multe fructe!” va fi în mare vogă şi duminica viitoare. Îi felicităm pe cei de la „Fivepenny Fair” pentru imaginaţia lor şi le dorim mult noroc în campania declanşată de a CUMPĂRA MĂRFURI BRITANICE

— Ei bine,… Începu Dorothy.

Şi după o pauză: „Ei bine!”

— Da, şi eu am simţit la fel, îi mărturisi Edward.

Un trecător îi puse o hârtie în mână.

— Ia una, frate, zise acesta.

„Valoarea unei femei virtuoase se ridică mult deasupra rubinelor.”

— Poftim, sper ca asta să te înveselească!

— Nu ştiu, spuse plină de îndoială Dorothy. Nu prea vreau chiar să arăt ca o femeie de treabă.

— Nici nu eşti, spuse Edward. De aceea mi-a dat omul ăla hârtia. Cu rubinele astea la gât nu arăţi câtuşi de puţin aşa.

Dorothy râse.

— Eşti foarte drăguţ, Ted, zise ea. Hai să mergem la cinema!

SFÂRŞIT